

Anotace

Hlavním cílem disertační práce je analyzovat a porovnat úroveň ochrany velkoplošných území ochrany přírody v právních rádech České republiky, Ruské federace a Velké Británie a v závěru zodpovědět otázku, zda je právní úprava těchto zemí pro zajištění ochrany přírody ve velkoplošných územích dostatečně efektivní.

Právní řády zkoumaných zemí jsou podrobeny analýze co do rozsahu a účinnosti nástrojů velkoplošné územní ochrany přírody. Rozebrány a porovnány jsou administrativní nástroje ochrany, včetně rozsahu omezení vlastnických práv a s tím souvisejících náhrad ekonomických ztrát, dále jsou zkoumány koncepční nástroje ochrany a ekonomické nástroje pozitivní i negativní stimulace. Součástí rozboru jsou i pravidla právní odpovědnosti při ochraně velkoplošných chráněných území.

Dále se práce soustřeďuje na institucionální zajištění ochrany velkoplošných území v jednotlivých zemích a na posouzení rozsahu kompetencí orgánů ochrany přírody. Předmětem zájmu je i posouzení míry dotčenosti práv jednotlivých subjektů (vlastníci, obce, ekologické spolky) při vyhlásování chráněných území a následně při uplatňování jejich ochranného režimu.

Pozornost je věnována také rozsahu ochrany, kterou zajišťuje velkoplošným územím mezinárodní právo a právo Evropské unie. Mezinárodně právní závazky nepředstavují pro velkoplošná území zvýšení úrovně jejich ochrany. Vysoké unijní standardy ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí doplňují v České republice poměrně přísná právní pravidla zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, ve Velké Británii představují přísnější stupeň ochrany oproti benevolentnějším národním standardům.

V závěru disertační práce je porovnána účinnost české, ruské a britské právní úpravy a je zhodnocena možnost využití zkoumaných nástrojů ochrany velkoplošných území v českém právním prostředí.

Klíčová slova

zvláště chráněné území, národní park, ochrana biodiverzity, plán péče, orgán ochrany přírody